

OSTRAVAN.CZ

1. Obnovená premiéra Smetanova Tajemství v Ostravě: Důkaz, že operní klasika může nadchnout i dnes

15.10.2023 ostravan.cz - Milan Bátor

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla (2); moravskoslezského (2); Národního (2); oper; Ostravě

Koho by nezajímalo tajemství! Zvědavost patří k lidské přirozenosti a touha dozvědět se nějakou vzrušující novinku, je svým způsobem kořením života. Režisér Tomáš Studený do své koncepce integroval vše podstatné, co brilantní libreto Elišky Krásnohorské skýtá: prokreslené charaktery jednotlivých postav a narativní styl, který citlivě zachycuje všechny vrstvy příběhu, zmařenou lásku, mystické tajemství a především svízelné i komické mezilidské vztahy.

Příběh dvou znesvářených rodin je situován do maloměsta, kde se všichni dobře znají a nic se neutají. Promísení humorných a dramatických prvků nepůsobí v této opeře jako něco nepatřičného. Z jejich přesné rovnováhy vyrůstá věrohodný psychologický obraz lidských typů a figurek, které lze bez dlouhého hledání najít i v současnosti.

Režie vypráví příběh srozumitelným způsobem, který respektuje původní představu. S pochopením, že charakter, vlastnosti a osudy lidí jsou prakticky stejné, mění se pouze protagonisté a kulisy. S velkorysým nadhledem, jenž vysvítá z jednotlivých dialogů a který vyzařuje z geniální hudby Bedřicha Smetany.

Z inscenace Tajemství. (Foto: Martin Popelář)

Scéna Davida Janoška výstižnou a funkční symbolikou vystihuje specifika prostředí všech tří dějství. Je úchvatnou podívanou pro oči, podobně jako nádherně a perfektně střižené kostýmy Evy Jiříkovské.

Ostravská inscenace nezapomíná ani na zevrubně promyšlené obsazení hlavních a vedlejších postav. V úloze konšela Maliny excelují Martin Gurbal a Jiří Přibyl. Oba našli své osobní pojetí, role jim po pěvecké i herecké stránce opravdu sedí. Podobně šťastné je angažmá barytonistů Martina Bárty a Svatopluka Sema, kteří Malinův protějšek Kalinu dokázali ztvárnit s obdivuhodným dramatickým akcentem.

Martin Bárta. (Foto: Martin Popelář)

Lucie Hilscherová a Anna Nitrová v postavě Malinovy sestry Rózy našly své osobní podtóny. Hilscherovou ve čtvrté premiéře vedla především touha po nedosaženém štěstí, Nitrová pak v sobotu propůjčila své Róze příjemnou agilitu a široký emocionální rejstřík.

Výborně se představila také dvojice Ondřej Koplík a Richard Samek, kteří alternují v postavě Kalinova syna Víta rovněž znamenitým způsobem. Koplík svým jemným, medově nazlátlým tenorem okouznil i přes zjevnou hlasovou indispozici. Samek se mohl opřít o svůj majestátní hlas a porozumění problémům zlámaného mladého myslivce, který bojuje za své štěstí.

Josef Škarka a Lucie Hilscherová. (Foto: Martin Popelář)

Jejich jevištní partnerky sehrály Jana Sibera a Soňa Godarská. Obě sopranistky právem nadchly publikum: Godarská svěžím a slunečným sopránem, Sibera především výtečnou srozumitelností a velkoplošnou dynamikou. Významnou úlohu má v této opeře také vysloužilý voják Bonifác, kterého ztvárnili v obou premiérách pánové Josef Škarka a Josef Kovačič. První zmíněný s přímočarou hereckou než pěveckou výstižností, druhý naopak bezpečným a čitelným zpěvem a zajímavým hereckým projevem. Zatímco Škarka propůjčil své postavě ryze komické rysy, Kovačič se pokusil o mnohotvárnější uchopení tragikomické figury.

Veselého zpěváka a muzikanta Skřivánka báječně ztvárnil Martin Javorský a v alternaci se stále lepším dojmem také Vít Šantora. Sluší se upozornit rovněž na mistra zednického, kterého dokázal skvěle sehrát Jakub Tolaš i jeho ostravský kolega Roman Vlkovič. Z dalších postav uvedme alespoň Ivanu Ambrúзовou a Nikolu Novotnou, které se postaraly o to, jak vypadá a jedná pořádná hospodská. Další role zdařile nastudovali Aleš Burda, Petr Němec, Petr Urbánek a Jiří Dvořák.

Z inscenace Tajemství. (Foto: Martin Popelář)

Smetanovo Tajemství má také nádherné a velkolepé sborové pasáže, které v podání Operního sboru **Národního divadla moravskoslezského** vyzněly s hřejivou barvou, srdečností a domáckou atmosférou. To, že tento sbor, vedený Jurijem Galatenkem, pečlivě dbá o stylové a pěvecky srozumitelné pojetí, není už dlouho žádné tajemství. Všechny sborové výstupy vyzněly senzitivně a úchvatně jako něco archetypálně důvěrného, lidového a podvědomého, přitom se jedná o originální skladatelskou invenci.

Ostravská inscenace se v obnoveném nastudování hned napoprvé a napodruhé povedla také instrumentalistům. Orchestr **Národního divadla moravskoslezského**, vedený zkušenou a znalou taktovkou Jakuba Kleckera, si vedl jistě od úvodní geniální fugy přes veškeré sólové výstupy dechů až po semknuté a sehrané úseky. Když je znát, že provedení aktéry baví, je to prostě ve zvuku a energii slyšet.

Z inscenace Tajemství. (Foto: Martin Popelář)

Proslychá se, že Tajemství Bedřicha Smetany patří k jeho nejlepším dílům. Viděl jsem tuto operu několikrát a můžu tuto domněnku bezesbýtku potvrdit. Ostravské nastudování je vstřícné především k divákovi všech generací. Inscenace bez problémů upoutá a osloví i děti. Nabízí totiž atraktivní podívanou, která nepřekročí mantinely kýče. Vyhýbá se mistrně rutině a strnulosti, stejně tak je daleka jakýmkoli pokusům o dnes tolik časté egoistické výklady, které se smyslem díla ani zdánlivě nespojují. Je to neobyčejně působivé představení pro všechny, které baví laskavá ironie a neobyčejně senzitivní zobrazení lidských povah a osudů. Pokud budou i další smetanovské inscenace v příštím roce podobně zdařilé, stane se kompletní uvedení Smetanových **oper v Ostravě** jednou z největších událostí a zážitků nového milénia.

Smetanovo Tajemství je velmi osobním příběhem o hledání pravé lásky, citu a pochopení ve složitém a turbulentním světě, kde si každý hledí především svého cíle. Jeho geniální hudba láskou a bohatými emocemi doslova přetéká. Byla by věčná škoda se z tohoto

svěžího a lahodného pramene nenapít.

URL | <https://www.ostravan.cz/81735/obnovena-premiera-smetanova-tajemstvi-v-ostrave-dukaz-ze-operni-klasika-muze-nadchnout-i-dnes/>

[« zpět na začátek](#)

© NEWTON Media, a. s., tel.: +420 225 540 801-2, www.anopress.cz, obchod@anopress.cz

Obnovená premiéra Smetanova Tajemství v Ostravě: Důkaz, že operní klasika může nadchnout i dnes

15.10.2023 [Milan Bátor](#) [Divadlo](#) [Recenze](#)

<https://www.ostravan.cz/81735/obnovená-premiera-smetanova-tajemství-v-ostrove-dukaz-ze-operni-klasika-muze-nadchnout-i-dnes/>

Národní divadlo moravskoslezské ve čtvrtek a v sobotu uvedlo obnovené nastudování opery Tajemství Bedřicha Smetany. Inscenace z roku 2017 v režii Tomáše Studeného a hudebním nastudování Jakuba Kleckera je součástí projektu spočívajícího v uvedení kompletního cyklu Smetanových oper v roce 2024. Tajemství má status mistrovského díla a bývá považováno za jednu z nejlepších oper geniálního českého skladatele. Ostravské nastudování je vnímavé a srozumitelné různým generacím diváků.

[Zvětšit obrázek](#)

Z nově uvedené ostravské inscenace Tajemství.

Foto: Martin Popelář

Koho by nezajímalo tajemství! Zvědavost patří k lidské přirozenosti a touha dozvědět se nějakou vzrušující novinku, je svým způsobem kořením života. Režisér *Tomáš Studený* do své koncepce integroval vše podstatné, co brilantní libreto *Elišky Krásnohorské* skýtá:

prokreslené charaktery jednotlivých postav a narativní styl, který citlivě zachycuje všechny vrstvy příběhu, zmařenou lásku, mystické tajemství a především svízelné i komické mezilidské vztahy.

Příběh dvou znesvářených rodin je situován do maloměsta, kde se všichni dobře znají a nic se neutají. Promísení humorných a dramatických prvků nepůsobí v této opeře jako něco nepatřičného. Z jejich přesné rovnováhy vyrůstá věrohodný psychologický obraz lidských typů a figurek, které lze bez dlouhého hledání najít i v současnosti.

Režie vypráví příběh srozumitelným způsobem, který respektuje původní představu. S pochopením, že charakter, vlastnosti a osudy lidí jsou prakticky stejné, mění se pouze protagonisté a kulisy. S velkorysým nadhledem, jenž vysvítá z jednotlivých dialogů a který vyzařuje z geniální hudby Bedřicha Smetany.

Z inscenace *Tajemství*. (Foto: Martin Popelář)

Scéna *David a Janoška* výstižnou a funkční symbolikou vystihuje specifika prostředí všech tří dějství. Je úchvatnou podívanou pro oči, podobně jako nádherně a perfektně střížené kostýmy *Evy Jiřikovské*.

Ostravská inscenace nezapomíná ani na zevrubně promyšlené obsazení hlavních a vedlejších postav. V úloze konšela Maliny excelují *Martin Gurbal* a *Jiří Příbyl*. Oba našli své osobní pojetí, role jim po pěvecké i herecké stránce opravdu sedí. Podobně šťastné je angažmá barytonistů *Martina Bárty* a *Svatopluka Sema*, kteří Malinův protějšek Kalinu dokázali ztvárnit s obdivuhodným dramatickým akcentem.

Martin Bárta. (Foto: Martin Popelář)

Lucie Hilscherová a *Anna Nitrová* v postavě Malinovy sestry Rózy našly své osobní podtóny. Hilscherovou ve čtvrteční premiéře vedla především touha po nedosaženém štěstí, Nitrová pak v sobotu propůjčila své Róze příjemnou agilitu a široký emocionální rejstřík.

Výborně se představila také dvojice *Ondřej Koplík* a *Richard Samek*, kteří alternují v postavě Kalinova syna Víta rovněž znamenitým způsobem. Koplík svým jemným, medově nazlátlým tenorem okouznil i přes zjevnou hlasovou indispozici. Samek se mohl opřít o svůj majestátní hlas a porozumění problémům zklamaného mladého myslivce, který bojuje za své štěstí.

Josef Škarka a Lucie Hilscherová. (Foto: Martin Popelář)

Jejich jevištní partnerky sehrály *Jana Sibera* a *Soňa Godarská*. Obě sopranistky právem nadchly publikum: Godarská svěžím a slunečným sopránem, Sibera především výtečnou srozumitelností a velkoplošnou dynamikou. Významnou úlohu má v této operě také vysloužilý voják Bonifác, kterého ztvárnili v obou premiérách pánové *Josef Škarka* a *Josef Kovačič*. První zmíněný s přímočarou hereckou než pěveckou výstižností, druhý naopak bezpečným a čitelným zpěvem a zajímavým hereckým projevem. Zatímco Škarka propůjčil své postavě ryze komické rysy, Kovačič se pokusil o mnohotvárnější uchopení tragikomické figury.

Veselého zpěváka a muzikanta Skřivánka báječně ztvárnil *Martin Javorský* a v alternaci se stále lepším dojmem také *Vít Šantora*. Sluší se upozornit rovněž na mistra zednického, kterého dokázal skvěle sehrát *Jakub Tolaš* i jeho ostravský kolega *Roman Vlkovič*. Z dalších postav uveďme alespoň *Ivanu Ambrúzovou* a *Nikolu Novotnou*, které se postaraly o to, jak vypadá a jedná pořádná hospodská. Další role zdařile nastudovali *Aleš Burda*, *Petr Němec*, *Petr Urbánek* a *Jiří Dvořák*.

Z inscenace Tajemství. (Foto: Martin Popelář)

Zmínili jsme výkony v jednotlivých rolích, ale dosud nezaznělo to hlavní: ostravské představení vyniká obrovskou synergií. Nikdo nehraje sám za sebe, ale je organickou součástí kontextu a celku. Svědčí o tom souznění mladých párů i kontrasty povahových protikladů. Smetanovo Tajemství má také nádherné a velkolepé sborové pasáže, které v podání *Operního sboru Národního divadla moravskoslezského* vyzněly s hřejivou barvou, srdečností a domácí atmosférou. To, že tento sbor, vedený *Jurijem Galatenkem*, pečlivě dbá o stylové a pěvecky srozumitelné pojetí, není už dlouho žádné tajemství. Všechny sborové výstupy vyzněly senzitivně a úchvatně jako něco archetypálně důvěrného, lidového a podvědomého, přitom se jedná o originální skladatelskou invenci.

Ostravská inscenace se v obnoveném nastudování hned napoprvé a napodruhé povedla také instrumentalistům. *Orchestr Národního divadla moravskoslezského*, vedený zkušenou a znalou taktovkou *Jakuba Kleckera*, si vedl jistě od úvodní geniální fugy přes veškeré sólové výstupy dechů až po semknuté a sehrané úseky. Když je znát, že provedení aktéry baví, je to prostě ve zvuku a energii slyšet.

Z inscenace Tajemství. (Foto: Martin Popelář)

Proslýchá se, že Tajemství Bedřicha Smetany patří k jeho nejlepším dílům. Viděl jsem tuto operu několikrát a můžu tuto domněnku bezezbytku potvrdit. Ostravské nastudování je vstřícné především k divákovi všech generací. Inscenace bez problémů upoutá a osloví i děti. Nabízí totiž atraktivní podívanou, která nepřekročí mantinely kýče. Vyhýbá se mistrně rutině a strnulosti, stejně tak je daleka jakýmkoli pokusům o dnes tolik časté egoistické výklady, které se smyslem díla ani zdánlivě nespojují. Je to neobyčejně působivé představení pro všechny, které baví laskavá ironie a neobyčejně senzitivní zobrazení lidských povah a osudů. Pokud budou i další smetanovské inscenace v příštím roce podobně zdařilé, stane se kompletní uvedení Smetanových oper v Ostravě jednou z největších událostí a zážitků nového milénia.

Smetanovo Tajemství je velmi osobním příběhem o hledání pravé lásky, citu a pochopení ve složitém a turbulentním světě, kde si každý hledí především svého cíle. Jeho geniální hudba láskou a bohatými emocemi doslova přetéká. Byla by věčná škoda se z tohoto svěžího a lahodného pramene nenapít.

Milan Bátor